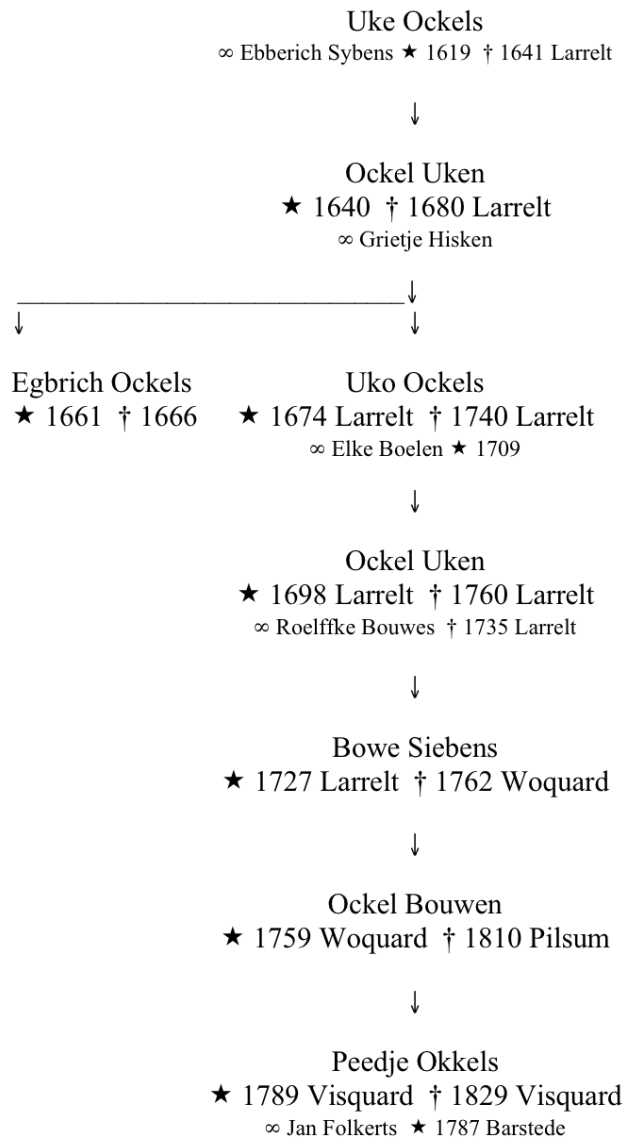

Okkels i Frisien

I dette afsnit skal følgende utrolige sammentræf omtales: Inde i den protestantiske kirke i den østfrisiske by Larrelt (se oversigtskortet nedenfor) ligger der to ligsten fra 1600-tallet, som begge bærer navnet Okkels. Endvidere vidner en inskription på orglet om, at dette er skænket af en Uko Okkels engang i 1700-tallet. En anelinje fra den frisiske/tyske Okkelsslægt i Larrelt er vist på næste side. Det har imidlertid ikke været muligt, at påvise en forbindelse til Danmark.

Den frisiske/tyske Okkels-slægt fra Larrelt

Larrelt i den tyske del af Frisien.

Orglet i den protestantiske kirke i Larrelt, Østfrisien.

Indskriften lyder i uddrag:

*“...d-Geerd Lüpkes en Uke Okkels op ’t believé van
Agtbare Gemeente dit Orgel geheel SOLI DEO
GLORIA ...”.*

Foto: Lars Martinus Okkels (Lasse).

*Den frisiske/tyske Okkels-slægt fra Larrelt i det
nuværende Tyskland nær grænsen til Holland.*

Okkels i Holland

Okkels er også et familienavn i Holland. Omkring 1980 opdagede Hendrick Okkels, der dengang var socialborgmester i Zwolle i Holland, under et ferieophold i Danmark, at han havde navnefæller her til lands. Han henvendte sig derfor for at finde ud af, om der er en forbindelse. Det har imidlertid ikke været muligt, at påvise en sådan. Der findes i øvrigt endnu en Okkels-slægt i Holland, som ifølge Ellen Olsen-Okkels ikke har den mindste forbindelse med den før omtalte slægt. Fra sidstnævnte slægt deltog den 39-årige fysiker dr. Wubbo Johannes Ockels (★1946) i 1985 som videnskabelig passager på den amerikanske rumfærgen Challenger. Året efter den 28. januar 1986 forulykkede Challenger under opsendelsen, og alle syv astronauter omkom.

Den frisiske/hollandske Okkels-slægt

Okkel Arends
★ ca. 1733 † 1804 Bunderhammrich
Husmand i Landschaftspolder
∞ Frauke Janssen ★ ca. 1738 † 1776 Landschaftspolder

↓

Johann Ockels
★ ca. 1767 † 1825 Ditzum
∞ Antje Hinderks ★ 1770 † 1809 Ditzum

↓

Okkel Arends Ockels
★ 1794 Ditzumerhammrich
∞ Antje Hauen

↓

Arend Okkels
† 1862
Antje Harms Janssen

↓

Okkel Arends Okkels
★ 1857
∞ Hindertje Bolwijn ★ 1862

↓

Jan Okkels
∞ Klaziena Aleida Gerritdina Krumperman

↓

Hendrick Okkels
★ 1925
Socialborgmester i Zwolle
∞ Hermina Groen

Gordon Albøge fra institut for navneforskning giver i 1982 i et brev til Ellen Olsen-Okkels følgende kommentarer til en hollandsk-frisisk forbindelse (Journal nr. 136/82, Brev nr. 150): Hvad angår det vestjyske gårdsnavn som det hollandsk-frisiske familienavn tilfældigvis ligner, kan vi fortsat næppe gøre andet end at indregistrere det i den desværre store gruppe af usikkert tolkede stednavne.

Personnavnet Åge, gammeldansk Aki, er ingen mulighed, for det ville ikke kunne give den nuværende form Okkels. Det indlånte frisiske mandsnavn Okke (Ocke) forekommer til ind i 1500-tallet næsten ikke udenfor Sønderjylland, og da personnavneforled i sig selv er ret sjældne i oprindelige naturnavne ville et sporadisk forekommende indlånt mandsnavn være en mere end spinkel mulighed.

For øvrigt er hovedvanskeligheden ved Okkels at anden stavelse -als ikke med sikkerhed kan identificeres med kendt ordstof.

Om oprindelsen til det hollandsk-frisiske familienavn er vi derimod ikke i tvivl efter at vi har set Deres navneliste:

Okkels er patronymikon (faderopkaldelse-navn) til det frisiske mandsfornavn Okkel/Okkele. Det er værd at lægge mærke til, at dette fornavn holdes i hævd i familien endnu et par hundrede år efter at den første Okkel (Ockel) optræder. Uko er et andet frisisk mandsnavn.

Patronymikon-dannelser på genitivmærket -s er svært almindelige i Holland, Frisland og Tyskland; jfr. efternavne som Peters, Philips, Aukes og Jacobs. De svarer nøje til vore sen-navne og betyder altså egentlig Peters[søn/datter].

Det hollandske familienavn hviler således på tryk hjemlig grund.

Den frisisk/Hollandske Okkels-slægt.

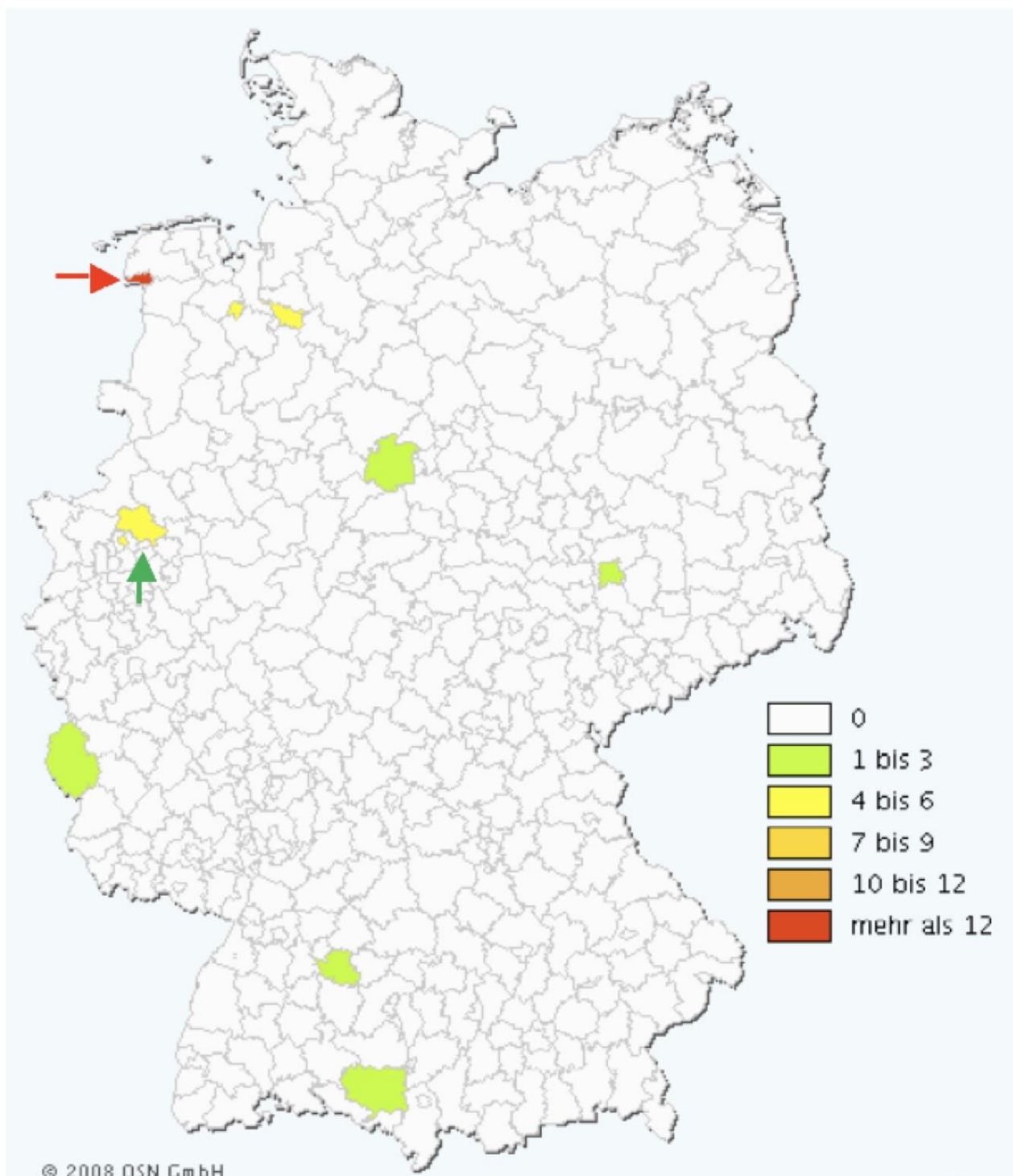
Okkels i Tyskland og Schweiz

I Tyskland var der 20 telefonbogsopslag med navnet Okkels i 2008 og dermed ca. 53 personer med dette navn. De lever i 9 forskellige byer og landkredse – flest i Emden i det nordvestlige Tyskland jævnfør kapitel 3 (rød pil).

Nogle har dansk oprindelse. Det gælder blandt andet i Recklinghausen (grøn pil), hvor Jesper Okkels (★1958) - en efterkommer efter [Sigurd Okkels](#) - bor med sin familie.

- www.personer.eniro.se.

Bosteder for personer med efternavnet Okkels i Tyskland i 2009.

I Schweiz var der tilsvarende 2 telefonbogsopslag og dermed ca. 5 personer med dette efternavn.

Til sammenligning var der 201 telefonbogsopslag i Danmark i 2009, 16 opslag i Sverige og 1 opslag i Norge. De svenske og norske opslag har formentlig alle dansk oprindelse.

Kilder:

- www.verwandt.de/karten/absolut/okkels.html.
- www.krak.dk.

Okkels i Skotland

Som et kuriosum skal nævnes, at Ochels er også stednavn i Skotland:

*The bach of the **Ochels** and Allon River, Seats upon the bounds betuix Ainrik Blayne and Forth rivers, Upon the south syd of Forth rivers.*

I The collected Letters of Joanne Baille står:

*I once saw from the walls of Stirling Castle, where I had been some days on a visit, the whole firth of Forth filled with white, rolling waves of mist like a Sea, from which the **Ochels** & other hills appeared like so many dark Islands.*

Som det fremgår af teksten, der er skrevet i 1836, så er *Ochels* navnet på nogle mindre bjerge i nærheden af Stirling Castle i Skotland:

In the Ochels, a branch of the large Grampian Mountains in Scotland. Ochels eller Ochils, som de hedder nu om dage, er navnet på bjergene mellem Clackmannan og Perthshire.

James Kennedy forfattede 1810 en bog med titlen: *Glenochel – a descriptive poem*. Bogens forord indledes med:

Glenochel, the title, is suggested, by the landscape described being bounded by the chief range and detached ridges of the Ochel Hills.

I samme bog skriver James Kennedy lidt om navnets oprindelsen:

The Ochels seem to have obtained their name in the Celtic tongue. Uç, ç as ch, Brit.; Uach, Uch, Aich, Gae., mean, being over or above, high, lofty, superior, supreme, pre-eminent: Al, Ell, Ael, All, Brit.; Ail, Aill, Al, All, Oil, Gael., that which is upper, what is outward, a brow, skirt, or border, a cliff, the side of a hill: Uch-el, Aich-al, the lofty hills, the hills of the elevated cliffs, or summits.

Clackmannan fra syd, med Ochils-bjergene i baggrunden.

Country of Stirling 1859.

Kortet viser et udsnit af Skotland lidt nord for Edinburgh.

Som det fremgår, er Ochels Hills blevet til Ochil Hills.

Okkels i Sverige

Ockelbo er en lokalitet, og sæde for Ockelbo Kommune, Gävleborg len i Sverige med 2.709 indbyggere i 2005.

Navnet Ockelbo, stavet "De oklabo" i 1314, indeholder det gamle marine navn *Ukle, med henvisning til nutidens sø, Bysjön.

Navnet stammer fra det gamle svenske ord "ukla", som betyder at svulme op, øge osv., og som hentyder til de hurtige ændringer i søens vandstand. Med henvisning til stadsarkivar Svend Aakjærs tolkning af Okkels i kapitel 1, så byder der sig hermed en ny tolkningsmulighed, idet gårdens navn måske refererer til hurtige ændringer i vandstanden i Fjederholt Å og tilhørende vådområder.

Endelig kunne det også tænkes, at en svensker i herremandens tjeneste har fået tilladelse til at rydde et stykke jord ved Fjederholt Å og senere kaldt det Ockel efter sin fødeegn.

I Sverige var der 16 telefonbogsopslag med navnet Okkels i 2008 og dermed statistisk set ca. 42 personer med dette navn. En stor del af disse personer - formentlig dem alle - har danske aner.

Kilder:

- <http://en.wikipedia.org/wiki/Ockelbo>.
- <http://www.personer.eniro.se>.

Ockelbo ligger lidt nord for Stockholm.
